

Yttrande över betänkandet Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd (SOU 2023:25)

Länsstyrelsen i Västmanlands län har tagit del av betänkandet Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd (SOU 2023:25). Utredningen visar på ett noggrant övervägande som inkluderar en tydlig redovisning av andra länder som infört motsvarande krav samt aktuell forskning inom området.

Sammanfattning

Länsstyrelsens synpunkter rör det stöd som funktionsnedsatta är berättigade till avseende den föreslagna webbplatsen samt att säkerställa att grupper som saknar digital kompetens och digitala hjälpmedel inte riskerar ett digitalt utanförskap.

Myndigheten välkomnar även en tydligare definition av vilka andra personliga förhållanden som kan omfattas av ett undantag från kravet på kunskapsprov samt en djupare analys av konsekvenser för jämställdheten.

Synpunkter som bör beaktas

Digitala prov (11.6)

Länsstyrelsen bedömer att det är av lika stor vikt att erbjuda träning i digital teknik som att erbjuda kunskapshöjande insatser i svenska och samhällskunskap inför avläggandet av ett prov.

Informations-, utbildnings- och stödinsatser (11.7)

Länsstyrelsen anser att det i förslaget är otydligt vilka former av stöd webbplatsen erbjuder till personer med funktionsnedsättningar. Förslaget förutsätter tillgång till digital teknik och viss digital kompetens. Det är viktigt att säkerställa att grupper som saknar dessa förutsättningar inte hamnar i ett digitalt utanförskap.

Avseende förslaget om att statsbidrag ska lämnas till folkbildningen för att erbjuda utbildningsinsatser vill Länsstyrelsen lyfta att det är viktigt att säkerställa att folkbildningen finns representerade och har resurser att genomföra insatser även i mindre kommuner. Det finns också en

Er
ärendebeteckning
Ju2023/01301

otydlighet kring ansvarsfrågan om kommuners respektive civilsamhällets ansvar att tillhandahålla utbildning i användningen av digital teknik. Oavsett var personen bor ska denne få samma förutsättningar och möjligheter att tillgodogöra sig den kunskap som krävs för att genomföra provet.

Betänkandet föreslår vidare att kommuner och regioner ska sprida kunskap om provet. Länsstyrelsen anser att uppdraget och ansvaret att sprida information även bör ges till fler aktörer så som civilsamhället länsstyrelserna och övriga statliga myndigheter som kommer i kontakt med målgruppen utrikes födda.

Undantag från kunskapskravet ska medges endast om det finns särskilda skäl (12.2)

Länsstyrelsen instämmer i att kunskapskravet inte ska gälla om det finns särskilda skäl, dock bedöms det vara otydligt kring vad som bedöms utgöra ”andra personliga förhållanden”. Länsstyrelsen välkomnar att en tydligare definition presenteras eller att det exemplifieras vad för personliga förhållanden som kan komma att avses.

Länsstyrelsen bedömer att det kan finnas personliga förhållanden där det inte är rimligt att ställa som krav att en person måste ha gjort avsevärda ansträngningar och försök för att kunna undantas, exempelvis om personen lever i skyddat boende och inte kan uppsöka provkontoret.

Konsekvenser för jämställdheten (20.4.2)

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning om att jämställdheten mellan könen riskerar att påverkas negativt av förslaget. Däremot saknas en diskussion kring hur provet kan användas som medel för att bibehålla eller förstärka ojämlikheten mellan könen, exempelvis om mannen i ett olikkönat parförhållande prioriteras före kvinnan att genomföra provet eller om ekonomiskt bistånd endast betalas ut till ena parten. Vidare kan personer som lever i utsatthet och/eller förtryck nekas att genomföra provet och erhålla permanent uppehållstillstånd.

Ovanstående är en viktig aspekt att inkludera i de stödinsatser som utredningen föreslår ligga på kommunerna. Det är viktigt att kommunerna ges förutsättningar att arbeta kompensatoriskt och göra de analyser som behövs för att utjämna de ingångvärden/olika förutsättningar som kvinnor och män har. Ansvaret att uppmärksamma och identifiera kvinnor som lever i utsatthet bör även ligga på samtliga aktörer som kommer i kontakt med målgruppen.

Er
ärendebeteckning
Ju2023/01301

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Johan Sterte med utvecklingsledarna Ann-Sofie Carlqvist och Johannes Forssén som föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även länsråd Ulrica Gradin och enhetschef Sanela Cerimagic deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.